



ДЕРЖАВНА МИТНА СЛУЖБА УКРАЇНИ (Держмитслужба)

вул. Дегтярівська, 11 Г, м. Київ, 04119, тел.: (044) 481-20-42, (044) 481-19-58, (044) 481-20-20
E:mail: post@customs.gov.ua; Код ЄДРПОУ 43115923

ТОВ [REDACTED]
[REDACTED]

Одеська митниця

Про розгляд скарги

Державною митною службою України розглянуто скаргу Товариства з обмеженою відповідальністю [REDACTED] (далі – Товариство) на дії посадових осіб Одеської митниці від 31.07.2025 № 25/01/2288 (вх. Держмитслужби № 21511/13/1 від 04.08.2025). За результатами розгляду скарги повідомляємо про таке.

Відповідно до статті 6 та частини другої статті 19 Конституції України органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених Конституцією межах і відповідно до законів України. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Держмитслужба у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, актами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства та Положенням про Державну митну службу України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 227 «Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України».

Законодавство України з питань митної справи складається з Конституції України, Митного кодексу України (далі – Кодекс), інших законів України, що регулюють питання, зазначені у статті 7 Кодексу, з міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також з нормативно-правових актів, виданих на основі та на виконання цього Кодексу та інших законодавчих актів (частина перша статті 1 Кодексу).



СЕД АСКОД
Державна митна служба України
№ 3/17-02/13/5698 від 05.09.2025
Підписувач Суворов Владислав Володимирович
Сертифікат 3FAA9288358EC0030400000064522F00381FD700
Дійсний з 29.07.2024 00:00:00 по 28.07.2026 23:59:59

Предметом оскарження є дії посадових осіб Одеської митниці, які, на думку Товариства, полягають у затягуванні митного оформлення, призначенні митного огляду та відбору зразків. У зв'язку з цим Товариство просить здійснити перевірку законності дій Одеської митниці при здійсненні митного оформлення митних декларацій типу ІМ 40 ДЕ [REDACTED]

а саме, щодо часу їх митного оформлення та наявності підстав для проведення митного огляду та відбору проб (зразків) товарів.

Товариство просить задовольнити його скаргу, визнати дії Одеської митниці неправомірними, зобов'язати Одеську митницю вжити заходів, спрямованих на усунення виявлених порушень, шляхом випуску товару Товариства.

Держмитслужба опрацювала обґрунтування Товариства, надану Одеською митницею інформацію, та відомості, які містяться в автоматизованій системі митного оформлення (далі – АСМО), та повідомляє про таке.

Відповідно до інформації, яка міститься у АСМО, прямим представником Товариства в особі [REDACTED] до відділу митного оформлення № 2 митного поста «Одеса-внутрішній» Одеської митниці (далі – ПМО Одеської митниці) подано до митного оформлення електронні митні декларації типу ІМ 40 ДЕ (далі – ЕМД):

[REDACTED]

За вказаними ЕМД заявлено товар [REDACTED]

[REDACTED]. Код товару – [REDACTED] згідно з УКТ ЗЕД.

Згідно з частиною першою статті 247 Кодексу митне оформлення здійснюється в місцях розташування відповідних підрозділів митних органів протягом робочого часу, встановленого для цих органів.

Відповідно до частини першої статті 574 Кодексу тривалість та режим роботи, час відпочинку посадових осіб митних органів встановлюються відповідно до законодавства України про працю з урахуванням особливостей, передбачених цим Кодексом.

Статтею 57 Кодексу законів про працю (далі – КЗпП) встановлено, що час початку і закінчення щоденної роботи (зміни) передбачається правилами внутрішнього трудового розпорядку і графіками змінності у відповідності з законодавством. Згідно зі статтею 66 КЗпП перерва не включається в робочий час. Час початку і закінчення перерви встановлюється правилами внутрішнього трудового розпорядку.

Виходячи з вищенаведеного розклад роботи митних органів встановлюється відповідно до правил внутрішнього трудового (службового) розпорядку і графіків змінності. Для відділу митного оформлення № 2 митного поста «Одеса-внутрішній» Одеської митниці встановлено такий розклад роботи: понеділок – неділя – з 9:00 до 21:00, обідня перерва – з 13:00 до 14:00.

Митне оформлення розпочинається з моменту подання митному органу декларантом митної декларації або документа, який відповідно до законодавства її замінює, та документів, необхідних для митного оформлення, а в разі електронного декларування – з моменту отримання митним органом від декларанта електронної митної декларації або електронного документа, який відповідно до законодавства замінює митну декларацію (частина перша статті 248 Кодексу).

Згідно з частиною другою статті 264 та частиною третьою статті 335 Кодексу разом з митною декларацією митному органу подаються рахунок або інший документ, що визначає вартість товару, та, у випадках, встановлених Кодексом, – декларація митної вартості. Відомості про документи, визначені частиною третьою статті 335 Кодексу, зазначаються декларантом у встановленому порядку в митній декларації. На вимогу митного органу декларант зобов'язаний надати митному органу оригінали таких документів або засвідчені в установленому порядку їх копії, якщо законодавством не передбачено подання оригіналів.

Частиною п'ятою статті 255 Кодексу встановлено, що митне оформлення вважається завершеним після виконання всіх митних формальностей, визначених цим Кодексом відповідно до заявленого митного режиму, що засвідчується митним органом шляхом проставлення відповідних митних забезпечень (у тому числі за допомогою інформаційних технологій), інших відміток на митній декларації або документі, який відповідно до законодавства її замінює, а також на товаросупровідних та товарно-транспортних документах у разі їх подання на паперовому носії.

Відповідно до частини першої статті 255 Кодексу митне оформлення завершується в найкоротший можливий строк, але не більше ніж чотири робочих години з моменту пред'явлення митному органу товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що підлягають митному оформленню (якщо згідно з цим Кодексом товари, транспортні засоби комерційного призначення підлягають пред'явленню), подання митної декларації або документа, який відповідно до законодавства її замінює, та всіх необхідних документів і відомостей, передбачених статтями 257 і 335 цього Кодексу.

Випадки перевищення строку, зазначеного у частині першій статті 255 Кодексу, визначено частиною другою цієї статті Кодексу. До таких випадків, зокрема, належать:

- подання заяви декларанта про надання додаткових документів чи відомостей про зовнішньоекономічну операцію або характеристики товару;

- проведення досліджень (аналізу, експертизи) проб і зразків товарів, якщо товари не випускаються відповідно до заявленого митного режиму за тимчасовою митною декларацією згідно з цим Кодексом;

подання додаткових документів відповідно до частини третьої статті 53 цього Кодексу в межах передбаченого нею строку (протягом 10 календарних днів), перебіг якого припиняється з моменту отримання митницею (митним постом) таких документів чи письмової відмови декларанта у їх наданні.

Товариство зазначило, що імпорт на митну територію України товару [REDACTED] здійснюється [REDACTED] ввезення такого товару в Україну він здійснював неодноразово. Разом з вказаними ЕМД Товариством (в [REDACTED]) до ПМО Одеської митниці подано документи для підтвердження заявленої митної вартості товару.

Відповідно до положень статті 318 Кодексу усі товари, транспортні засоби комерційного призначення, які переміщуються через митний кордон України, підлягають митному контролю, який здійснюється виключно митними органами відповідно до Кодексу та інших законів України. Формами митного контролю згідно з частиною першою статті 336 Кодексу, зокрема, є:

перевірка документів та відомостей, які відповідно до статті 335 Кодексу надаються митним органам під час переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України;

митний огляд (огляд та переогляд товарів, транспортних засобів комерційного призначення).

Згідно з пунктом 3.10 розділу III Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації за формою єдиного адміністративного документа, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 30 травня 2012 року № 631, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 10 серпня 2012 року за № 1360/21672 (далі – Порядок № 631), перевірка ЕМД та електронних документів (далі – ЕД), визначення необхідності участі у виконанні митних формальностей посадової особи митного органу та її призначення для виконання митних формальностей за відповідною митною декларацією проводяться з використанням АСМО в автоматичному режимі у порядку черговості їх надходження.

При здійсненні митного оформлення ЕМД виконуються, зокрема, такі митні формальності, як контроль із застосуванням системи управління ризиками (СУР), у тому числі оцінка ризику за ЕМД шляхом аналізу ЕМД та електронної декларації митної вартості (ЕДМВ) за допомогою автоматизованої системи управління ризиками (АСУР) (підпункт 4.5.4 пункту 4.5 розділу IV Порядку № 631); перевірка правильності визначення митної вартості товарів (підпункт 4.5.10 пункту 4.5 розділу IV Порядку № 631).

Частиною п'ятою статті 54 Кодексу за митним органом, який згідно з чинним законодавством здійснює контроль правильності визначення митної вартості товарів, закріплено право упевнюватися в достовірності або точності будь-якої заяви, документа чи розрахунку, поданих для цілей визначення митної вартості, у випадках встановлених Кодексом, письмово запитувати від декларанта встановлені статтею 53 Кодексу додаткові документи та відомості, якщо це необхідно для прийняття рішення про визнання заявленої митної вартості.

За інформацією Товариства воно надало усі наявні у нього документи, станом на 23.07.2025 письмової вимоги про надання додаткових документів від митного органу не надходило.

Відповідно до статті 320 Кодексу форми та обсяги митного контролю обираються посадовими особами митних органів на підставі результатів застосування СУР та/або АСУР.

Згідно з пунктом 1 розділу VI Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31 липня 2015 року № 684, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 21 серпня 2015 року за № 1021/27466 (далі – Порядок № 684), за результатами аналізу та оцінки ризиків у конкретному випадку здійснення митного контролю та/або митного оформлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення АСУР (шляхом здійснення автоматизованого контролю із застосуванням СУР) та/або посадові особи митних органів (їх структурних підрозділів) на підставі результатів застосування СУР та ідентифікованих ризиків (шляхом здійснення неавтоматизованого контролю із застосуванням СУР) обирають форми та обсяги митного контролю. З метою здійснення митного контролю в обраних формах та обсягах формується перелік митних формальностей, який містить інформацію про сукупність дій, що підлягають виконанню посадовими особами митних органів (їх структурних підрозділів). Визначені за результатами застосування АСУР форми та обсяги митного контролю з переліку митних формальностей посадова особа митного органу може змінити на підставі результатів застосування СУР шляхом додавання митних формальностей.

Посадовою особою ПМО Одеської митниці згідно з Порядком № 684 за результатами застосування СУР обрано відповідні форми та обсяги митного контролю, зокрема, проведення митного огляду задекларованих товарів.

Відповідно до частини першої статті 338 Кодексу огляд товарів, транспортних засобів комерційного призначення, пред'явлених митному органу, проводиться в можливо короткий строк після прийняття рішення про його проведення.

Порядок проведення огляду та переогляду товарів, транспортних засобів комерційного призначення затверджений наказом Міністерства фінансів України від 12 грудня 2012 року № 1316, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 26 лютого 2013 року за № 318/22850 (далі – Порядок № 1316).

Згідно з підпунктом 1.1 пункту 1 розділу II Порядку № 1316 якщо за результатами застосування СУР виникла необхідність огляду товарів, транспортних засобів комерційного призначення, посадова особа митного органу, яка виявила таку необхідність, особисто інформує керівника підрозділу митного оформлення або особу, яка виконує його обов'язки, для прийняття рішення про проведення огляду не пізніше 10 хвилин з моменту виявлення необхідності проведення огляду. При цьому в АСМО проставляється відмітка про час виявлення необхідності проведення огляду, яка свідчить про

інформування керівника підрозділу митного оформлення або особи, яка виконує його обов'язки, з метою прийняття рішення про проведення огляду.

Підпунктом 1.3 пункту 1 розділу II Порядку № 1316 визначено, що рішення про проведення огляду оформляється шляхом:

проставлення в АСМО керівником підрозділу митного оформлення або особою, яка виконує його обов'язки, відмітки щодо проведення огляду (має бути вказано обсяг огляду, а також необхідні для його проведення технічні засоби митного контролю у разі, якщо ці відомості не визначені за результатами застосування СУР);

надання посадовій особі митного органу доручення про проведення огляду шляхом поставлення відміток в АСМО.

В Актах про проведення огляду (переогляду) товарів, транспортних засобів, ручної поклажі та багажу товарів від 23.07.2025, заявлених за ЕМД

ініціатором проведення огляду (переогляду), як і підставою для його проведення, вказано застосування СУР за визначеними кодами митних формальностей. Інформація щодо прийняття відповідного рішення про проведення огляду керівником ПМО Одеської митниці або особою, яка виконує його обов'язки, відсутня.

За результатами проведеного 23.07.2025 митного огляду товару, заявленого у вказаних вище ЕМД, встановлено, що товар візуально відповідає відомостям, вказаним у ЕМД та товаросупровідних документах.

Відтак, прийняття рішення про проведення огляду та організація його проведення за вказаними ЕМД відбувалось із порушенням посадовими особами ПМО Одеської митниці вимог, встановлених підпунктами 1.1 та 1.3 пункту 1 розділу II Порядку № 1316.

Водночас під час проведення митного огляду посадовою особою, яка проводила такий огляд, було прийнято рішення про відбір зразків заявленого за вказаними вище ЕМД товару для проведення лабораторних досліджень.

Згідно з частиною першою статті 356 Кодексу взяття проб (зразків) товарів здійснюється посадовими особами митного органу в рамках процедур митного контролю та митного оформлення, а також під час прийняття рішень щодо зобов'язуючої інформації з метою встановлення характеристик, визначальних для:

класифікації товарів згідно з УКТ ЗЕД;

перевірки задекларованої митної вартості товарів;

встановлення країни походження товарів;

встановлення належності товарів до наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, прекурсорів, сильнодіючих чи отруйних речовин;

встановлення належності товарів до предметів, що мають художню, історичну чи археологічну цінність.

Відібрані зразки 25.07.2025 направлено на проведення досліджень до Одеського управління експертиз та досліджень СЛЕД Держмитслужби відповідно до запитів Одеської митниці про проведення досліджень (аналізів,

експертиз) проб (зразків) [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

За результатами досліджень зазначених вище товарів СЛЕД Держмитслужби складено висновки від 31.07.2025 [REDACTED] та надано Одеській митниці. Надану для дослідження пробу ідентифіковано [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Частиною другою статті 356 Кодексу передбачено, що взяття проб (зразків) товарів проводиться уповноваженими посадовими особами митного органу на підставі вмотивованого письмового рішення керівника цього митного органу або його заступника.

Інформація про наявність вмотивованого письмового рішення керівника митного органу або його заступника щодо взяття проб (зразків) товарів відсутня. Відтак, порушено процедуру прийняття такого рішення.

Відповідно до відміток в АСМО щодо затримок в оформленні ЕМД, затримка про підтверджене письмове бажання декларанта подати додаткові документи наявна тільки у випадку подання ЕМД [REDACTED]
[REDACTED]

В інших [REDACTED] митного оформлення така заява декларантом не надавалась.

За даними, що містяться в АСМО, письмову вимогу ПМО Одеської митниці про надання додаткових документів по митній вартості надіслано [REDACTED]
[REDACTED] після отримання висновків СЛЕД Держмитслужби від 31.07.2025 [REDACTED]
[REDACTED]

А саме, відповідно до відміток в АСМО щодо затримок в оформленні ЕМД, затримку «Письмова вимога щодо надання додаткових документів по митній вартості» за ЕМД [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

При цьому, як зазначається у листі Одеської митниці, підставою для застосуванням СУР стала наявність ознак, передбачених частиною третьою статті 53 Кодексу, що передбачає подання декларантом на вимогу митного органу додаткових документів для підтвердження заявленої митної вартості товарів.

У листі Одеської митниці відсутні аргументовані доводи стосовно відсутності [REDACTED] письмової вимоги ПМО Одеської

митниці про надання декларантом додаткових документів для підтвердження заявленої митної вартості товарів, щодо підстав застосування відповідних митних формальностей за результатами СУР, проведення огляду товарів та взяття проб (зразків) товарів. Також відсутні будь-які відомості про недостовірність відомостей у документах, поданих до митного оформлення.

Отже при прийнятті рішень про проведення митного огляду та взяття (проб) зразків товарів, заявлених за ЕМД [REDACTED]

не було дотримано норм Кодексу та Порядку № 1316.

За таких обставин посадовими особами ПМО Одеської митниці не дотримано вимогу частини першої статті 255 Кодексу щодо часу, необхідного для завершення митного оформлення, з урахуванням підстав, які передбачають можливість його перевищення у випадках, визначених частиною другою цієї статті Кодексу.

Проте на сьогодні товар, що був задекларований за ЕМД [REDACTED]

[REDACTED] випущено у вільний обіг [REDACTED]

[REDACTED] зі сплатою митних платежів згідно з митною вартістю товару, визначеною декларантом, та забезпеченням різниці між сумою митних платежів, обчислених згідно з митною вартістю товару, визначеною декларантом, та сумою митних платежів, обчисленою згідно з митною вартістю товару, визначеною митницею, шляхом надання гарантій відповідно до розділу X Кодексу.

Враховуючи викладене та керуючись частинами першою та другою статті 26⁵ Кодексу за результатами розгляду скарги Товариства Держмитслужбою прийнято рішення про часткове задоволення скарги Товариства на дії посадових осіб Одеської митниці.

Рішення посадових осіб ПМО Одеської митниці про проведення митного огляду та взяття проб (зразків) товару, заявленого за ЕМД [REDACTED]

[REDACTED] визнати таким, що прийняте з порушенням вимог статті 356 Кодексу та Порядку № 1316, із перевищенням часу митного оформлення без обґрунтованих на те підстав.

Згідно з частиною третьою статті 26⁵ Кодексу у разі незгоди із зазначеним рішенням особа, яка подала скаргу, має право на його оскарження в судовому порядку.

Заступник Голови

Владислав СУВОРОВ